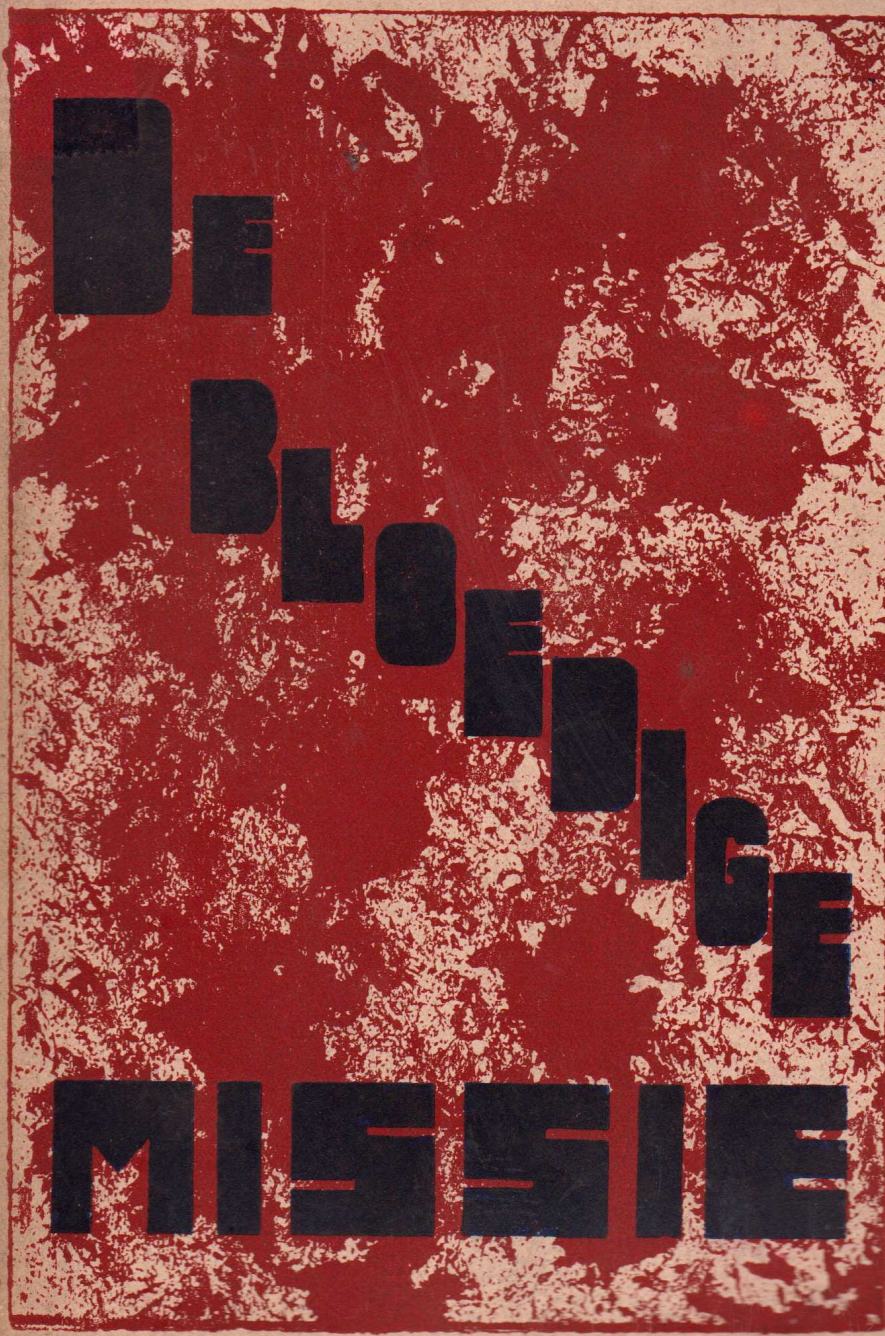

**Smaakmaker tot het
Digitaal boek...**

Ladislav Kerkhove, o.f.m.

Digitale editie 2020

K. Mertens (red.)

Studium Generale vzw

In de oorspronkelijke uitgave:

Inhoud

Voorwoord en ten geleide (K.M. 2020)	7
Wie was Ladislav Kerkhove? (K.M. 2020)	9
Corpus 1930 - Bloedige missie.....	12
Aan den lezer – voorwoord van Ladislav Kerkhove	12
B.1. Van wanneer dagteekent het geloof in Hou-pe?	13
B.2. Een der oudste Christenheden van den Hou-pe.....	14
B.3. Een nog grootere vervolger	15
B.4. Heldhaftig lijden van een keizerlijk familielid (1842).....	16
B.5. Een lasterend plakkaat (1860)	19
B.6. Een moordenaar wordt mandarijn (1760)	20
B.7. Gelijk in de eerste kerkvervolging – een moedige catechist (1860)	21
B.8. Twee moedige belijders – de vervolgers in het seminarie (1860)	22
B.9. Twee heldinnen (1861)	24
B.10. Twee maanden in het gevang (1861)	24
B.11. Bestendig in gevaar (1862)	25
B.12. Woeste horden (1864).....	25
B.13. Een arme man uitgeplunderd (1870).....	26
B.14. Hoe ze met een bisschop handelen (1871)	27
B.15. In het water geworpen.....	28
B.16. Een noodkreet van den eersten Vlaamschen bisschop in Hou-pé (1890).....	30
B.17. Hij vergiftigt de waterbronnen (1890).....	31
B.18. Bisschop Christiaens aangevallen en zijn draagstoel verbrand (1890)	32
B.19. Residentie van den bisschop geplunderd en uitgebrand (1891)	33
B.20. In hun verwachting bedrogen (1893).....	34
B.21. Ter wille van een opschrift.....	35
B.22. Een mandarijn doodgeschoten (1895).....	36
B.23. Morgen eten wij Europeesch vlees (1897).....	36
B.24. Het hoofd van een missionaris op het spel.....	37
B.25. Bijna martelaar	38
B.26. De vervolging voor goed in gang.....	38
B.27. P. Victorinus Delbrouck – een treurig voorgevoel (1898).....	39
B.28. Een uitroeiingsdecreet (1898)	40
B.29. Een brief van een confrater	42
B.30. Vlucht van den zendeling	43
B.31. Een eerste slachtoffer	44
B.32. Een laatste brief aan moeder	45
B.33. Een dankbaar hart.....	46
B.34. In een grot verborgen.....	47
B.35. Ontdekt en gevangen.....	48
B.36. Een medelijdend hart	48
B.37. Op een draagstoel van bamboestokken	49
B.38. Christenen in een grot door den rook verstikt	50
B.39. Zegetocht veranderd in een bloedigen kruisweg	52
B.40. Laatste voorbereidselen tot den strijd.....	53
B.41. De zegepraal.....	54
B.42. Na de dood	55
B.43. Gansch een huishouden vergiftigd	57

B.44. Gelijk zijn Herder gemarteld	57
B.45. Aan het gevaar ontsnapt (1899)	58
B.46. Gansch een missiepost verwoest	59
B.47. Bommen werpen	59
B.48. Mijn hoofd kunt ge nemen, mijn recht nooit!	60
B.49. Monseigneur Christiaens neemt ontslag (1899)	61
B.50. Monseigneur Theotimus Verhaeghen, zijn opvolger (1900).....	61
B.51. De Boxers	62
B.52. Bloedige smart	64
B.53. Ze vonden het voorzigtiger er van door te trekken.....	65
B.54. Een ogenblik rust	66
B.55. Achtervolgd door bandieten	66
B.56. Er broeit wederom iets	67
B.57. Betalen of sterven!	68
B.58. Een bestorming in regel (1903)	69
B.59. Een nieuwe vijand nadert	70
B.60. Zwarte onweerswolken.....	71
B.61. Een onbeduidend voorval, uitgangspunt van ergere feiten	72
B.62. Zware belediging.....	73
B.63. Het gepeupel hoe langer hoe meer opgewonden.....	74
B.64. P. Florentius aangevallen en gekwetst.....	75
B.65. De twee gebroeders Verhaeghen – in den dood werden ze niet gescheiden	76
B.66. P. Florentius Robberecht – nog een slachtoffer.....	78
B.67. Ze willen opnieuw beginnen (1905).....	79
B.68. De protestanten aan het werk (1907)	80
B.69. Gedempte oproer (1911).....	81
B.70. Chineesche omwenteling (1911)	81
B.71. Een residentie bestormd (1912)	82
B.72. De christenen in EUL-TAI-PIN gemarteld (1918).....	83
B.73. De verwoesting neemt toe (1921)	83
B.74. Een vluchteling aan het woord	84
B.75. Een gevangene aan het woord – de geestsoldaten.....	85
B.76. Een nieuwe bloedgetuige: P Julianus Adons (1922).....	86
B.77. Dood van mgr Modestus Everaert.....	86
B.78. Op de vlucht (1926).....	87
B.79. Steeds droevige maren (1927)	88
B.80. Arme weesje	89
B.81. Een droevige lijst.....	90
B.82. Een nieuw offer: pater Tiburtius Cloodts om het leven gebracht (1929).....	91
B.83. Nog drie martelaren – de herder geslagen (1929).....	95
B.84. De opoffering der katholieke zendelingen – getuigenis van een andersdenkende.....	99
B.85. Altijd even zorgwekkende toestand	99
B.86. Een nieuwe bisschop in de bloedige missie (1930)	100
B.87. De laatste berichten	101
B.88. Het offer van het leven	102
B.89. Apostelreizen van Sint-Paulus.....	104
B.90. Zieklacht der overgeblevene missionarissen	106

Voorwoord en ten geleide (2020)

Missionering door de Rooms-katholieke kerk bestaat in feite sinds de dagen dat Christus aan zijn apostelen de opdracht gaf: “gaat en onderwijst alle volkeren”.

Het verspreiden van het woord van de levende Jezus Christus na diens dood en wederopstanding is misschien wel de eerste en voornaamste opdracht van elke christene: getuigenis afleggen van zijn geloof in een werkelijkheid die het zichtbare en tastbare, het hier en nu, overstijgt. Getuigen door woord en daad: niet alleen door het woord, maar ook door te leven naar het voorbeeld dat Christus zelf gegeven heeft.

De verspreiding van “de blijde boodschap” gebeurde in de eerste eeuwen van het christendom vooral in de eigen omgeving, maar meer en meer in vreemde landen en continenten.

Onder “missionering” verstaat men klassiek het brengen van het woord onder de volkeren die er nog geen kennis van hadden, door personen die zelf uit een ander land komen.

Uit de filmkunst kennen we meesterwerken over aspecten van missionering zoals *The Mission*, *Father Damian*...

Zowel mannelijke als vrouwelijke ordes en congregaties zonden (zenden) missionarissen uit om “zieltjes te winnen” – stammen te bekeren – het bijgeloof en de onwetendheid te bestrijden. Niet alleen de Rooms-katholieke kerk, maar ook verschillende vertakkingen van het protestantisme gingen in de loop der eeuwen zendelingen uitsturen om het geloof te verkondigen. Dat ging – zeker wat de katholieke kerk betreft – hand-in-hand met “beschavingswerk”: het bouwen van ziekenhuizen, scholen, kloosters, boerderijen, plantages..., het verstrekken van vorming en vaardigheden. Meestal werd begonnen met een cel van enkele tot een paar tientallen religieuzen die een kern opzetten, waarna de systematische uitbreiding kwam.

Die verbreiding van het geloof ging meestal gepaard met koloniale ontwikkeling: een Europees land kon op een of andere wijze een gebied in Afrika of Zuid-Amerika onder controle krijgen waar het dan grondstoffen ging delven, of plantages aanleggen van koffie of palmolie of rubber....

Gekend is het verhaal van Congo dat eerst door Leopold II ten persoonlijke titel werd “ingelijfd” en enkele decennia later aan België werd overgedragen, onder druk van de internationale gemeenschap.

De congregaties of ordes kan men vrij eenvoudig in kaart brengen omdat ze afhankelijk bleven van de Belgische provincie. Nogal wat van de blanke mannelijke religieuzen promoveerden tot apostolisch vicaris, of zelfs bisschop van een bepaald missiegebied.

De opkomst van een binnenlandse clerus – zowel mannelijke als vrouwelijke – is steeds een moeilijke zaak geweest om meerdere redenen:

-1- de grote verschillen in cultuur en religieuze beleving – de sterke tradities van waarzeggers, zieners, tovenaars... die psychologisch een veel dieper impact hadden dan de met de mond beleden “katholieke gelodoswaarheden” en dogma’s.

-2- het vermoeden – of de angst – dat de keuze voor een religieus leven meer was ingegeven door het verlangen naar een hogere sociale status en materieel welzijn, dan door devotie.

-3- het enorme verschil in cultuur en opvattingen over seksualiteit en intimiteit: het verplichte celibaat was/is ofwel een grote hinderpaal voor de kandidaten, ofwel een obstakel dat de kandidaat zonder veel gewetensnood opzij zette of “ruim interpreteerde”

Met de afbouw van de koloniale systemen in de tweede helft van de 20ste eeuw en het dikwijls daarmee gepaard gaande verlies van grote industriële complexen, mijnen, havens... verbod van de administratieve, economische, justitiële, militaire structuren van een gewezen kolonie, ging dikwijls – om niet te zeggen altijd – een afbouw gepaard van kerkelijke organisatie en lokale kerkgemeenschappen.

Naast de georganiseerde, systematische, groepsgewijze aanpak van de “evangelisatie” met alles wat er bij kwam, waren er ook de “individuele missionarissen”, dikwijls seculiere priesters (afhangend van hun lokale bisschop in het thuisland) die met instemming – of op verzoek van de gevende en ontvangende bisschop in een ontwikkelingsland “gingen werk voor en onder het godsvolk”. De zogenaamde “Fidei Donum-priesters” worden sinds begin jaren 1960 gerecruteerd in de “westerse wereld” en uitgezonden naar b.v. Latijns-Amerika.

Tezelfdertijd ontstond in Nederland en Vlaanderen het seminarie voor de landen in Oost-Europa achter het “ijzeren gordijn”: priesters-kandidaten uit het westen werden voorbereid op en uitgezonden naar b.v. Polen, dat een bij uitstek katholiek land was. Dat had raakvlakken met het werk “Oostpriesterhulp – Kerk in Nood”, dat gesticht werd door de Nederlandse Norbertijnerpater van de abdij van Averbode: Werenfried Van Straten, alias “de spekpater”.

Een keerpunt in die geschiedenis is naar mijn gevoel het Tweede Vatikaans Concilie geweest (1962-1965), en enkele decennia later de val van de Berlijnse muur (1989) en de ineenstorting van het communistisch regime in vooral Oost-Europa.

Bij de systematische “bevrijding” van gekoloniseerde landen zien we haast overal ook een terugloop van de verwezenlijkingen van de missionering.

Een veel ergere zaak is de mishandeling, casu quo moord op zendelingen.

In China vielen in de eerste helft van de 19de eeuw meerdere missionarissen zowel Jezuïeten als paters van Scheut.

In Congo-Zaire-Congo vielen tientallen doden door rebellen handen na de “indépendance” van 1960.

In Latijns-Amerika vallen priesters en bisschoppen onder moordenaarshanden wegens hun sociaal engagement en omdat ze de stem verheffen tegen grote boeven van allerlei plumeau.

Dit relaas dat bestaat uit kortere en langere brieven, dagboeknotities en persberichten, is als een kaleidoscoop die een ander beeld geeft bij elk mm gedraai, maar met één constante: de boventoon is rood, de kleur van het martelarenbloed.

Kamiel Mertens; redacteur - Balen, 16.05.2020

(...)

B.2. Een der oudste Christenheden van den Hou-pe

Si-cha-ho, een der oudste christenheden van den Hou-pe, klimt op, zegt men, tot de regeering van Kang-hi (1662-1723).

Even als nu leefden de bewoners van Si-cha-ho alsdan met de karige voortbrengselen door zuren arbeid aan den onvruchtbaren grond ontrukkt. Even als nu hadden zij denzelfden kouden en bitteren noorderwind, en leefden daarbij te midden van algemeene vervolging.

Pater Ho, uit een deftige familie, waar nog heden ten dage afstammelingen van in Si-cha-ho verblijven, was pastoor in zijn eigen geboortedorp. Zijn residentie is die niet welke de missionaris nu bewoont. 't Was een houten huis, op een kleinen berg gelegen, door hooge rotsen ingesloten.

Zekeren morgen was P. Ho naar gewoonte de H. Mis aan 't lezen, omringd van eenige christenen, die deelnamen in 't goddelijk Sacrificie.

Iedereen bad vurig, want zij gevoelden hoezeer zij Gods bijstand noodig hadden in die tijden van beproeving. De Consecratie was juist gedaan, toen eensklaps de priester en de christenen een vuurbol boven het altaar zagen verschijnen. Terzelfdertijd deed een inwendig licht den priester zien, dat er aanstonds te vluchten viel, zoo hij de op hem uitgezonden satellieten wilde ontkomen. Seffens nut hij het Allerheiligste, legt de priestergewaden af en verklaart aan de verbaasde aanwezigen dat de vervolging zal beginnen.

“De soldaten die mij moeten vangen, sprak hij, zijn nabij. Vlucht! Blijft standvastig in uw geloof ; eens zal het onweer stillen. Is 't dat ik u moet verlaten, God toch zal immer bij u zijn: Vaartwel!”

Pater Ho nam haastig wat hij meest vandoen had en vluchtte in een naburig woud. Kort daarop viel een bende satellieten met messen en lansen het huisje binnen, zochten en herzochten in alle hoeken en kanten, zelfs in de huizen der geburen, doch vruchteloos. Zij roofden wat hun kon dienstig zijn, en moe gezocht, moesten zij beschaamd en onthutst, naar hun mandarijn terugkeeren om hun teleurstelling te vertellen.

Lang vluchtte Pater Ho van den eenen schuilhoek naar den anderen, veel ontberingen had hij te verduren, maar gered was hij, dank aan de wondere tussenkomst van Gods vaderlijke Voorzienigheid.

Uit dankbare wederliefde besteedde hij na de vervolging zijn laatste jaren om dien God van goedertierenheid met zooveel te grooter vurigheid te dienen. Sedert dien zijn reeds vele jaren verlopen; het een geslacht is in Si-cha-ho op het ander gevolgd, maar altijd hebben de Christenen zich door een buitengewone vurigheid onderscheiden.

B.3. Een nog grotere vervolger

Op Kien-long volgde de nog grotere vervolger: Kia-kin. De edicten tegen de christenen volgden elkander snel op, men hoorde niet dan van christenen, missionarissen tot zelfs bisschoppen, die hier en ginds vermoord waren.

Na 25 jaren bestuur (1796-1820) werd die onmenselijke keizer doodgebliskemd; hij deelde dus het lot der vroegere kerkvervolgers en de Kerk kon weer bloeien.

De eerste zorg der herders na den storm was zeker overal de verschrikte gemoederen terug op te beuren, maar daar vele missionarissen op het veld van eer gesneuveld waren, moesten onze Franciskaansche Bisschoppen werkers zoeken waar zij konden gevonden worden. Hieraan is het toe te schrijven, dat de streek van Hou-pe het geluk gehad heeft bezocht te worden door den gelukzaligen Gabriël Perboyre, Lazarist, die in de hoofdstad van Hou-pe in 1840 de marteldood stierf.

De oudste christenen, die het van hun ouders hoorden vertellen, spreken van een berechting die de Gelukzalige hier kwam doen, hoe zedig hij was in zijn oogslagen, hoe matig in 't spreken en hoe hij op reis en bij de christenen gedurig in gebed verslonden was.

In 1839 werd Hou-kouang weer opgericht als afzonderlijk vicariaat, onder het bestuur van Mgr. Jozef Rizzolati, Apostolisch Vicaris, Minderbroeder. Men was toen ten volle in de vervolging.

Enz...